

СИЛАБУС КУРСУ
«Медіакритика»
2022/2023 н. р.

Ступінь вищої освіти - **бакалавр**
Освітньо-професійна програма: «Видавнича справа та медіакомунікації»
Галузь знань: **06 Журналістика**
Спеціальність: **061 Журналістика**
Компонент освітньої програми – **обов'язкова дисципліна**
Рік підготовки – 4(2) рік, семестр – 8 (4)
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська
Дні занять: **згідно з розкладом**
Консультації: **понеділок**

Керівник курсу - **Вишневська Галина Богданівна**, голова циклової комісії журналістики, кандидат філологічних наук

Контактна інформація – vyshnevskaqalina@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

«Медіакритика» спрямована на оволодіння системою тих правил і принципів медіакритичної діяльності, які становлять досить широку панораму журналістського самовдосконалення, вироблених практикою норм організації інформаційного матеріалу, психології творчості, журналістської етики тощо; формування поняття про медіакритичні аспекти; здійснення медіакритичних досліджень регіонального інформаційного простору.

Основними цілями дисципліни є: розуміння специфіки принципів медіакритичної діяльності; засвоєння особливостей медіакритичних аспектів у журналістиці; формування широкого критичного світогляду.

Запропонована дисципліна забезпечує демократичний потенціал ЗМІ у забезпеченні прав громадян на правдиву, вчасну і повну інформацію, є дієвою формою впливу на ЗМІ та журналістів в умовах демократії. У такому розумінні медіакритика постає як дисципліна, яка сприяє розумінню необхідності дотримання етичних, правових норм діяльності журналіста, здобутих в курсах теоретичних професійних дисциплін.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
26/16	Змістовий модуль I. Медіакритика як галузь журналістської діяльності.		
8/4	Зміст поняття «медіакритика». Предмет і основні характеристики медіакритики. Види журналістської критики ЗМІ. Проблеми становлення медіакритики в Україні і за кордоном.	Знати важливість вивчення курсу, ключові поняття з та вимоги, історію становлення.	Питання, тести

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
6/4	Функції медіакритики. Інформаційно-комунікативна функція. Пізнавальна функція. Регулятивна функція. Корекційна функція. Просвітницька функція. Соціально-організаторська функція. Комерційно-промоційна функція.	Знати особливості функцій медіакритики.	Питання, практичні завдання
6/4	Форми і жанри медіакритики. Форми презентації творів медіакритики в ЗМІ. Жанри національної медіакритики. Провідні українські журналісти і публіцисти як критики ЗМІ.	Знати форми і жанри медіакритики.	Захист міні-проектів, питання
6/4	Соціальна роль медіакритики. Медіакритика і формування суспільного консенсусу. Проблема суспільної довіри до ЗМІ.	Розуміти соціальну роль медіакритики.	Практичне завдання, модульний контроль
24/24	Змістовий модуль II. Медіакритика і аудиторія ЗМІ.		
6/4	Медіакритика і аудиторія ЗМІ. Роль медіакритики у захисті гуманістичної культури. Медіакритика і мовна культура ЗМІ. Роль медіакритики у підтриманні здорового психологічного і морального клімату в суспільстві.	Знати основні риси й ознаки медіакритики та її роль у ЗМІ.	Питання, практичні завдання
4/4	Проблеми медіаекології. Взаємовідносини медійних організацій і аудиторії в умовах інформаційного ринку.	Знати особливості взаємовідносин медійних організацій та аудиторії ЗМІ.	Питання, практичні завдання
6/4	Розважальна функція сучасних ЗМІ. Проблема соціальної відповідальності ЗМІ. Підзвітність ЗМІ перед суспільством. Медіакритика і захист інформаційних прав та інтересів громадян. Роль медіакритики у формуванні інформаційної культури. Медіакритика і медіаосвіта.	Знати проблему соціальної відповідальності ЗМІ.	Питання, практичні завдання
4/6	Проблеми замовної журналістики. Історія поняття «джинса». Ознаки, види і наслідки «джинси». Діяльність видань проекту «Телекритика» у боротьбі із «джинсою».	Освоїти знання про регіональний інфопростір.	Питання, практичні завдання
4/6	Проблеми розвитку регіональної медіакритики. Аналіз зразків регіональних медіа критичних досліджень.	Вміти створювати зразки регіональних медіа критичних досліджень.	ІНДЗ, модульний контроль

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми їх проведення: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, ситуативні кейси, виконання практичних завдань.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на практичних заняттях у формі міні-дискусій, представлення мініпроектів, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом виконання практичних завдань.

В процесі практичного заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, публічно виступати, володіти і правильно застосовувати розрахункові формули для виконання практичних завдань.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках, які розміщені у електронному форматі за адресою: <http://moodle.gi.edu.ua/course/view.php?id=1083¬ifyeditingon=1>

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного аналізу історії української літератури та її впливу на сучасні засоби масової інформації.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- ✓ поточний контроль,
- ✓ модульний контроль,
- ✓ виконання індивідуального навчально-дослідного завдання,
- ✓ підсумковий контроль у формі екзамену

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- робота в малих групах спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- презентація - виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно-завершеної частини лекційних та практично-семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Підсумковий контроль зазвичай проводиться у формі усного екзамену, який передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності комплексно, творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми, обґрунтовувати свою фахову позицію, розв'язувати практичні завдання тощо.

ТАБЛИЦЯ
розподілу балів за підсумковими контрольними заходами
та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контр.)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	40	20	10	30	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	80	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 80 \cdot 0,4 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 + 80 \cdot 0,3 = 82$$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм академічної доброчесності, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються Положенням про академічну доброчесність у Галицькому фаховому коледжі імені В'ячеслава Чорновола.

Списування під час контрольних заходів та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються **Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів**. Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до **Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти**.

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

Основні:

1. Голоднікова Ю. Парадокси української медіакритики. *Медіакритика*. № 16. Режим доступу: <http://www.mediakrytyka.info/drukovani/paradoksy-ukrayinskoyi-mediakrytyky.html>.
2. Квіт С. Масові комунікації : підручник. К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. 208 с.
3. Квіт С. Медіакритика як нове медіа тло. Центр медіа реформ. Режим доступу: <http://www.mediareform.com.ua/article.php?articleID=42>
4. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. Львів, 2000. 180 с.
5. Карпенко В. О. Журналістика: основи професійної комунікації : навч. посіб. для студ. ВНЗ, що навчаються за спец. «Журналістика». К. : Нора-прінт, 2002. 348 с.
6. Медіакритика: навчально-методичний комплекс для студентів II курсу (спеціальність «Журналістика») /підготув. канд. філол. наук, доцент Михайлюта В.П.: К. : Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2009. 70 с.
7. Миколаєнко А. ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДІАКРИТИКИ. Режим доступу: <file:///C:/Users/%D0%93%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D0%B0/Desktop/%D0%A6%D0%9A/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%B8/%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0/418-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1614-2-10-20210421.pdf>
8. Михайлин І.Л. Журналістика як всесвіт : вибрані медіадослідження. Х. : Прапор, 2008. 512 с.
9. Михайлюта В. П. Медіакритика. Навч.-метод. комплекс для студентів II курсу (спеціальність: журналістика). К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2009.

- 10.Потятиник Б. В. Медіа: ключі до розуміння. *Серія: Медіакритика*. Львів, 2004. 312 с.
- 11.Українське законодавство: засоби масової інформації науково-популярне видання / ред.-упор.: Т. Катюжинська, Л. Панкратова. К. : Підгот. прогр. правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа, 2004. 368 с.
- 12.Фінклер Ю. Мас-медіа та влада: технологія взаємин. Львів: Аз-Арт, 2003.

Додаткові:

- 1.Сучасна українська медіакритика: чинники формування, проблеми та перспективи. *Вісник Львівського університету*. Серія Журналістика. С. 131–138.
2. Чабаненко М. Трансформація видів журналістики: онлайнова журналістика. Наукові записки Інституту журналістики. 2018. С. 117–121.
3. Jacobson, S., Marino, J., Gutsche, J. The digital animation of literary journalism. Journalism. 2016. Режим доступу: <https://doi.org/10.1177/1464884914568079>

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Веб-версія часопису «Медіакритика»	http://www.mediakrytyka.info/
Інтернет-видання про телебачення «ТВ-Дайджест»	https://tv-digest.ru/
Інтернет-видання про медіа «Телекритика»	https://telekritika.ua/
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
Харківська державна наукова бібліотека	http://korolenko.kharkov.com/
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua/
Галицький коледж фаховий імені В. Чорновола	http://moodle.gi.edu.ua/
Голуб О. Що таке «джинса» і як її вилікувати [Електронний ресурс]	https://ms.detector.media/
Медіакритика сучасних соціокультурних процесів: зарубіжний досвід та українські реалії	https://www.dnu.dp.ua/docs/zbirniki/fszmk/program_5b0547f372d5d.pdf

!!! Навчальні посібники, виділені кольором, наявні у бібліотеці коледжу

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень
Лекції	Л1 Л1	Л2	Л2	Л3 Л3	Л4	Л4	Л5 Л6	Л7	Л8	
Семінарські заняття	С1	С1	С2 С2		С3 С3	С4	С4	С5	С6 С7	С8 С9
Контроль знань	ПО	Т1	ПО		ПО	ПО	МК1	Т2	ПО ІНД3	МК2

8 семестр

Л1 – лекційне заняття по темі 1

С1 – семінарське заняття по темі 1 ...

ПО – поточне опитування...

Т1 – письмове тестове опитування з тем

МК -модульний контроль 1

ІНД3 – індивідуальне навчально-дослідне завдання